

Allt fler vabbar – men inte alla

Idag publicerar Försäkringskassan en studie av uttaget av tillfällig föräldrapenning (vab). Rapporten visar att uttaget av antalet dagar mellan åren 2009 till 2018 har ökat. Ökningen är större än befolkningstillväxten under samma period. Den största ökningen står hushåll för som har en sammanlagd inkomst på minst 700 000 kronor per år.

I en socialförsäkringsrapport analyseras frågor som varför antal nettodagar ökat, hur stor del som beror på att antalet barn i befolkningen ökat, hur stor del som beror på att föräldrar har ökat sitt nyttjande av förmånen samt tänkbara orsakerna bakom ökningen. Studien visar att andelen barn som tillfällig föräldrapenning tas ut för har ökat från 52 till 59 procent. Vidare har det genomsnittliga antalet dagar per barn ökat från 6,6 till 7,6 nettodagar per barn.

– Analysen visar att befolkningstillväxten förklarar 40 procent av det ökade antalet utbetalda nettodagar. Två ytterligare faktorer står för ungefär 30 procent av ökningen vardera, det ena att det är en större andel av barnen som tillfällig föräldrapenning betalas ut för och det andra att det även är fler antal nettodagar per barn. Det säger Cecilia Eek, analytiker vid Försäkringskassan.

Ökningen mellan 2009 och 2018 har varit någorlunda jämn, med undantag för 2013 då nyttjandet steg från 53 till 56 procent.

– Ökningen 2013 beror sannolikt på att det blev enklare att ansöka. Det året genomfördes en lagändring som innebar att föräldrar inte längre behövde ett intyg från förskolan eller skolan om att barnet hade varit sjukfrånvarande. Dessutom införde Försäkringskassan samma år en app som gjorde det möjligt att ansöka direkt via mobilen.

– Vi ser generellt en ökning av uttaget av tillfällig föräldrapenning. Hur mycket man tar ut ser olika ut mellan olika grupper. I och med att befolkningen förändras över tid påverkas också uttaget. Det vi ser i den här rapporten är att ökningen av uttaget sannolikt hade kunnat vara ännu större om inte grupper som tar ut relativt lite vab hade växt. Vi ser ett relativt sett lågt nyttjande inom grupper som till exempel föräldrar med barn i skolålder samt höginkomsttagare. I och med att andelen personer som tillhör dessa grupper växt i samhället håller det nere det ökade uttaget av tillfällig föräldrapenning, avslutar Cecilia Eek.